

**SPECJALNY OŚRODEK
SZKOLNO – WYCHOWAWCZY
IM. „POLSKICH OLIMPIJCZYKÓW”
W WARLUBIU**

PROGRAM WYCHOWAWCZY

„Rodzina wartością i siłą”

rok szkolny 2015/2016

Działania wychowawcze na rok szkolny 2015/16 zostały opracowane na podstawie:

- Zaleceń MEN dotyczących działań ukierunkowania pracy wychowawczej na obniżenie poziomu agresji w szkołach.
- Sprawozdania Dyrektora Specjalnego Ośrodka Szkolno- Wychowawczego w Warlubiu z planu nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2015 / 2016.
- Ewaluacji Programu Wychowawczego.
- Ewaluacji Programu Profilaktyki Szkolnej;
- Wniosków Zespołu Wychowawczego
- Propozycji i opinii Rady Rodziców

WNIOSKI I GŁÓWNE ZAŁOŻENIA DO PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO:

1. Pracę wychowawczą wykonywać w oparciu o hasło **„Rodzina wartością i siłą”**.
2. Podejmować działania wychowawcze skierowane do rodziców wychowanków przez uświadamianie roli rodzica i wynikającej z niej odpowiedzialności.
3. Ukierunkować działania wychowawcze na samodzielność, aktywność i poczucie wartości ucznia- wychowanka.
4. Podjąć działania, które pomogą w przygotowaniu wychowanka do roli świadomego i odpowiedzialnego rodzica.
5. Opiekun świetlicy zobowiązany jest do założenia zeszytu wyjść dla uczniów pełnoletnich.
6. Ukierunkować na kształtowanie postaw etyczno- moralnych i patriotycznych.
7. Uwzględnić i przybliżać wartości związane z patronem szkoły.

8. Kontynuować wybrane formy promocji placówki w środowisku lokalnym.
9. Włączać w życie szkoły jak najszerszą grupę uczniów i rodziców.
10. Promować działalność w dostępnych formach mediów publicznych oraz Internecie.
11. Dwa razy do roku przeprowadzić pedagogizację rodziców z udziałem terapeutów zewnętrznych oraz specjalistów z dziedzin wskazanych w planie pracy Rady Rodziców. Spotkania związane będą z funkcjonowaniem rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym oraz akceptacji dziecka niepełnosprawnego w rodzinie i społeczeństwie.
12. Podczas Dnia Rodziny zaprezentować przedstawienie oraz pogadankę dla rodziców i wychowanków dotyczące profilaktyki uzależnień i cyberprzemocy.
13. Kontynuować i rozwinąć spotkania wychowawcze zespołów klasowych nauczycieli z uczniami sprawiającymi problemy wychowawcze lub nie radzącymi sobie edukacyjnie.
14. W przypadku wysokiej absencji ucznia i braku współpracy z rodzicami jak najszybciej występować do Sądu z wnioskiem o demoralizację.
15. Uczyć odpowiedzialności poprzez dbanie o porządek na terenie szkoły – jasno określone dyżury poszczególnych klas.
16. Wychowawcy w celu prawidłowej diagnozy i opracowania IPET powinni odbyć wywiady środowiskowe u nowych uczniów.

17. Kontynuować system wspierania i nagradzania ucznia za wyniki w nauce, zachowaniu i wysoką frekwencję-organizacja wycieczek za dobre zachowanie.

18. Kontynuować comiesięczną ocenę zachowania każdego ucznia w oparciu o narzędzia opracowane indywidualnie dla każdej klasy. Zwiększyć udział uczniów w dokonywaniu samooceny oraz wprowadzić element poczucia odpowiedzialności za własne postępowanie.

19. Kontynuować comiesięczną analizę frekwencji i podejmować na bieżąco przewidziane działania.

20. Kontynuować akcję „Cała Polska czyta dzieciom”.

21. Konsekwentnie przestrzegać podjętych ustaleń:

- ✓ Nie zwalniać uczniów do sklepów, nie dawać zgody na wychodzenie poza teren ośrodka bez opieki nauczyciela;
- ✓ Pilnować wpisów wyjść ze świetlicy uczniów pełnoletnich;
- ✓ Na bieżąco dokonywać wpisów do zeszytów uwag, zeszytów kontroli i kontraktów;
- ✓ Wyciągać konsekwencje i uczyć odpowiedzialności za popełniane przez uczniów wykroczenia.

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W SPOŁECZEŃSTWIE

ZADANIE SZCZEGÓŁOWE	UCZEŃ POTRAFI	SPOSÓB REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
I Integracja środowiska szkolnego i klasowego	1. Nawiązywać bliskie i serdeczne kontakty w grupie rówieśniczej. 2. Zaopiekować się nowym uczniem. 3. Dostrzec i zrozumieć problemy innych . 4. Rozwiązywać problemy w sposób twórczy, radzić sobie z własnymi emocjami.	-uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego 2015/2016 i przyjęcie nowych uczniów; -otrząsiny nowych wychowanków; - wycieczka do Wielkiej Nieszawki za dobre zachowanie – w ramach integracji wezmą w niej udział wszyscy nowi uczniowie ze starszych klas; dla młodszych nowych uczniów wyjazd do Megahoplandu do Grudziądza; -uroczyste obchody Wigilii; -udział w Dniu Otwartym, Dniu Rodziny i Dniu Dziecka; -opieka na procesem adaptacyjnym nowego wychowanka; -organizowanie konkursów szkolnych ; - indywidualizacja, prawidłowa komunikacja oraz stwarzanie atmosfery wzajemnego zaufania –godziny wychowawcze;	-dyrektor, opiekunowie SU -opiekunowie SU -zespół wychowawczy -zespół promocyjny i wychowawczy -zespół promocyjny i wychowawczy -wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele - zgodnie z harmonogramem - wychowawcy klas	01.09.2015r. IX 2015r. XI 2015r. XII 2015r. VI 2016r. na bieżąco cały rok na bieżąco cały rok

<p>II Respektowanie norm społecznych</p>	<p>1.Zachowywać się w sposób kulturalny. 2.Zachowywać się tak aby inni uczniowie czuli się bezpiecznie. 3.Współdziałać w grupie, ekonomicznie gospodarować czasem. 4.Szanować dobro wspólne. 4.Bezpiecznie bawić się i korzystać ze sprzętu sportowego 5.Bezpiecznie dochodzić i wracać ze szkoły.</p>	<p>-zajęcia socjoterapeutyczne dla klas gimnazjalnych., muzykoterapia dla wszystkich klas SP, terapia metodą V. Sherborne, hipoterapia, dogoterapia - wszystkie imprezy organizowane zgodnie z wykazem „Dobrych praktyk” -używanie form grzecznościowych; - comiesięczną ocenę zachowania każdego ucznia, zgodnie z przyjętymi kryteriami indywidualnymi w każdej klasie; -promowanie kulturalnego ucznia poprzez udział w wycieczce- nagrodzie: -organizowanie po spotkaniu zespołu wychowawczego apeli porządkowych przypominających podstawowe normy społeczne; - organizowanie spotkań klasowych zespołów wychowawczych z udziałem ucznia i jego rodziców; zakładanie zeszytów kontroli, kontraktów, udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej. - konsekwentne przestrzeganie przez wszystkich nauczycieli przyjętych ustaleń: nie zwalniać uczniów, na bieżąco dokonywać wpisów do zeszytów</p>	<p>- pedagog, terapeuci - osoby zgłoszone w wykazie - wszyscy pracownicy - wychowawca, zespół wychowawczy - wychowawca, zespół wychowawczy - SU, pedagog - wychowawca, pedagog - wszyscy nauczyciele</p>	<p>cały rok cały rok co miesiąc na bieżąco na bieżąco na bieżąco cały rok</p>
--	--	--	--	---

		<p>uwag i kontroli, wyciągać konsekwencje;</p> <ul style="list-style-type: none"> - spotkania z dzielnicowym oraz przedstawicielem Zespołu ds. nieletnich -zapoznanie ze sposobami bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego i placu zabaw. -rozmowy na temat bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym. - Apel z okazji Dnia Praw Dziecka 	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog - wychowawcy - nauczyciele w-f - wychowawcy, nauczyciel techniki - opiekun SU 	<p>raz w semestrze i w miarę potrzeb</p> <p>zgodnie z planami pracy XI 2015r.</p>
<p>III Kształtowanie postawy samodzielności, aktywności, odpowiedzialności i poczucia wartości</p>	<p>1.Dostrzegać potrzeby własne i innych ludzi, zachowywać się asertywnie, nie naruszać godności osobistej drugiego człowieka. 2.Budować poczucie własnej wartości w oparciu o możliwość podejmowania samodzielnych decyzji, udziału w apelach i dyżurach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -godziny wychowawcze z wykorzystaniem programów budujących poczucie własnej wartości i zaufania; - dokonywanie samooceny przy typowaniu uczniów do nagród za dobre zachowanie; -przygotowanie przez poszczególne klasy wybranego apelu ; - wybory do SU -pełnienie dyżurów uczniowskich na przerwach; - wykonywanie prac porządkowych na rzecz szkoły; -zorganizowanie stałych zajęć pozaszkolnych rozwijających zainteresowania uczniów - zgodnie 	<ul style="list-style-type: none"> -wychowawcy klas - wychowawcy - opiekun SU - opiekun SU - opiekun SU -zespół wychowawczy - nauczyciele prowadzący koła zainteresowań 	<p>-cały rok</p> <p>-cały rok</p> <p>-zgodnie z harmonogr IX 2015r. cały rok</p> <p>-cały rok</p> <p>- zgodnie z harmonogramem</p> <p>-cały rok</p>

	<p>3.Przewidzieć konsekwencje pozytywne i negatywne własnego postępowania.</p> <p>4.Wie jaką wartością jest rodzina.</p> <p>5.Zna patrona szkoły i kształtuje swoją postawę w oparciu o jego wartości</p>	<p>z programami kółek zainteresowań; -włączać uczniów w wolontariat Stowarzyszenia „Spróbujmy razem;</p> <p>-zorganizować stałe zajęcia pozalekcyjne przygotowujące uczniów do roli świadomego i odpowiedzialnego rodzica.</p> <p>- przygotowanie przez klasy Gimnazjum prezentacji postaw sportowców promujących zasadę „fair play” - Plebiscyt na Sportowca Roku</p>	<p>- odpowiedzialni nauczyciele - zespół wychowawczy</p> <p>- nauczyciel WDŻ</p> <p>- nauczyciel informatyki - SU - nauczyciel wychowania fizycznego</p>	<p>w miarę potrzeb</p> <p>-1 h tyg.</p> <p>I półrocze II półrocze</p> <p>VI 2015r.</p>
<p>IV Uświadamianie uczniom istniejących zagrożeń (nikotynizm, alkoholizm, narkomania, przemoc w rodzinie, cyberprzemoc, Internet, pedofilia)</p>	<p>1.Rozpoznać zagrożające mu niebezpieczeństwa</p> <p>2.Powiedzieć NIE.</p> <p>3.Zna konsekwencje zdrowotne wynikające ze stosowania używek.</p> <p>4.Zna konsekwencje</p>	<p>-działania podejmowane zgodnie z programem profilaktyki szkolnej.</p>	<p>-pedagog, wychowawcy klas</p>	<p>-cały rok</p>

	prawne związane z łamaniem norm społecznych.			
V Pomoc psychologiczno-pedagogiczna	Placówka zaspokaja potrzeby psychologiczno-pedagogiczne każdego ucznia.	-działalność zespołów do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej, IPET - wywiady środowiskowe u nowych wychowanków -pomoc psychologiczno-pedagogiczna zgodna z orzeczeniem PPP, specjalistów oraz obserwacji wychowawców.	-dyrektor, pedagog, wychowawcy wszyscy nauczyciele - wychowawca	-cały rok - na bieżąco
VI Kształtowanie właściwego stosunku do obowiązku szkolnego.	Uczeń ma świadomość swojej roli w systemie szkolnym oraz zna procedury stosowane w przypadku niewłaściwej postawy wobec obowiązków szkolnych.	-kontrola frekwencji uczniów w szkole na podstawie dzienników lekcyjnych, rozmów z nauczycielami, uczniami oraz ich rodzicami (opiekunami prawnymi), -wysyłanie rodzicom zaproszeń do szkoły, upomnień i wezwań w związku z brakiem realizacji obowiązku szkolnego przez dziecko, -wizyty w domach uczniów zagrożonych, -realizacja i wywiązywanie się z podjętych zadań związanych z Samorządem Uczniowskim, -rozwijanie samodzielności uczniów poprzez przygotowywanie gazetek i apeli szkolnych,	-pedagog, wychowawcy klas - wychowawca - wychowawca, pedagog - opiekun SU - wychowawcy klas, nauczyciel zajęć artystycznych, nauczyciel muzyki i plastyki, SU	-co miesiąc - na bieżąco -cały rok

VII Organizowanie opieki i pomocy materialnej dla uczniów pochodzących z rodzin o niskim statusie materialnym.	Uczeń i rodzic wiedzą do kogo zwrócić się w przypadku trudnej sytuacji materialnej.	-współpraca z opieką społeczną w zakresie przyznawania obiadów, -dbanie o zapewnienie zimowego, letniego wypoczynku dzieciom z rodzin ubogich, -współpraca ze Stowarzyszeniem Inicjatyw Lokalnych na rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „Spróbujmy Razem” w zakresie pomocy materialnej uczniom ubogim.	-pedagog, zespół wychowawczy, wychowawcy klas	-według potrzeb
VIII Współpraca z rodzicami.	1.Uczeń ma poczucie współpracy między szkołą a domem. 2. Rodzice coraz aktywniej uczestniczą w życiu szkoły	1.Organizacja pikniku rodzinnego. 2.Organizacja Dnia Rodziny. 3.Zorganizowanie spotkania ze specjalistami, zgodnie z propozycjami Rady Rodziców. 4.Udział w przedstawieniu teatralnym i pogadance na temat profilaktyki uzależnień i cyberprzemocy.	-Zespół promocyjny - Zespół promocyjny - pedagog - pedagog	IX 2015r. II półrocze - 2 spotkania w ciągu r.szk. II półrocze

WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE I OBYWATELSKIE

ZADANIE SZCZEGÓŁOWE	UCZEŃ POTRAFI	SPOSÓB REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
I Kształtowanie więzi z krajem	1.Zna symbole państwowe (godło, flaga,	-organizowanie różnorodnych uroczystości z okazji świąt państwowych oraz ważnych dla kraju rocznic – zgodnie	-odpowiedzialni nauczyciele, nauczyciel muzyki	-zgodnie z harmonogramem imprez

o jczystym oraz świadomości obywatelskiej.	hymn), pieśni patriotyczne. 2.Zna patrona szkoły-sztandar, hymn szkoły.	z harmonogramem imprez. -organizacja Dnia Patrona i Gali Talentów	-odpowiedzialni nauczyciele	V 2016r.
II Kształtowanie szacunku do własnego państwa	1.Zna i wzoruje się na sylwetkach wielkich Polaków.	-zapoznanie z symbolami, zasadami, które są istotne dla funkcjonowania państwa.	-wychowawcy, nauczyciel muzyki, wszyscy nauczyciele	-cały rok
III Przygotowanie uczniów do świadomego i aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym i społeczności lokalnej.	1.Zna prawa i obowiązki ucznia. 2. Uczestniczy w wyborach do Samorządu Szkolnego. 3.Potrafi zlokalizować urzędy i wypełnić proste formularze.	-zapoznanie z Kodeksem Ucznia, -uczestnictwo w wyborze Zarządu Samorządu Uczniowskiego. - wycieczki klasowe do lokalnych urzędów; - wypełnianie prostych formularzy	-wszyscy nauczyciele, opiekunowie SU - wychowawca - wychowawca	I semestr IX 2015r. na bieżąco na bieżąco
IV Kształtowanie postawy europejskiej.	1.Zna kraje Unii Europejskiej, symbole (flaga,hymn).	-zapoznanie dzieci z ciekawostkami o krajach należących do UE, także z symbolami.	-wychowawcy, nauczyciel geografii, nauczyciel WOS, nauczyciel muzyki	-cały rok

WYCHOWANIE CZYTELNICZO-MEDIALNE

ZADANIE SZCZEGÓŁOWE	UCZEŃ POTRAFI	SPOSÓB REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
I Ćwiczenie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji.	1.Swobodnie wypowiadać się na różne tematy. 2.Posługiwać się komputerem, aparatem fotograficznym . 3.Korzystać z informacji zamieszczonych w Internecie.	-udział w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, -korzystanie z komputerowych programów edukacyjnych -przygotowywanie krótkich prezentacji multimedialnych	-wychowawcy klas i inni nauczyciele -nauczyciel informatyki - nauczyciel informatyki	-cały rok cały rok cały rok
II Rozwijanie i utrwalanie zainteresowań i nawyków czytelniczych.	1.Samodzielnie korzystać z księgozbioru biblioteki. 2.Kulturalnie obcować	-lekcje biblioteczne w szkolnej i gminnej bibliotece-zgodnie z planem pracy biblioteki, -wyszukiwanie materiałów na określony temat. - udział w akcji „Cała Polska czyta	-opiekun biblioteki, odpowiedzialni nauczyciele	-zgodnie z planem pracy biblioteki

	z książką.	dzieciom”. - Międzyszkolny konkurs wiedzy „Bohaterowie bajek” - Jesień z twórczością Juliana Tuwima	- nauczyciele j.polskiego	I półrocze
--	------------	---	---------------------------	------------

WYCHOWANIE PROZDROWOTNE

ZADANIE SZCZEGÓŁOWE	UCZEŃ POTRAFI	SPOSÓB REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
I Stwarzanie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu w szkole i poza szkołą.	1.Rozwijać swoją osobowość poprzez nowe doświadczenia i wiedzę o sobie samym. 2.Dbać o higienę osobistą. 3.Dbać o higienę jamy ustnej.	-spotkanie z policjantem, zasady ruchu drogowego, -pogadanka jak zachowywać się w autobusie, -pogadanka jak bezpiecznie korzystać z placu zabaw, -pogadanka z pielęgniarką na temat higieny wieku dojrzewania -odpowiednia higiena, zagrożenia związane z próchnicą	-pedagog, nauczyciel techniki -nauczyciel świetlicy -nauczyciel WF -pielęgniarka -nauczyciel WDŻ -stomatolog -wychowawcy klas -pedagog	-na bieżąco wg harmonogramu ustalonego z pielęgniarką
II Profilaktyka zdrowotna.	1.Dbać o prawidłową postawę.	-systematyczne kontrolowanie prawidłowej postawy uczniów w ławkach, zwłaszcza podczas pisania, -zachowanie prawidłowej postawy podczas zajęć z hipoterapii,	-wszyscy nauczyciele -wyznaczeni nauczyciele	-na bieżąco IX-X 2015r., V-VI 2016r.

	<p>2. Przewidywać odżywiać się.</p> <p>3. Ubierać się stosownie do pogody.</p> <p>4. Świadomie wkraczać w dojrzałość płciową.</p>	<p>-zachowanie prawidłowej postawy podczas zajęć z kółka wokalnotanecznego, -uczestnictwo w zajęciach gimnastyki korekcyjnej, -pogadanki na temat zdrowego odżywiania (gazetka tematyczna), - „Żyj smacznie i zdrowo” – kampania promująca zdrowe odżywianie</p> <p>-pogadanki na temat ubierania się stosownie do pogody i sytuacji,</p> <p>-zajęcia z zakresu przygotowania do życia w rodzinie.</p>	<p>-opiekun koła</p> <p>-nauczyciel prowadzący</p> <p>-wychowawcy, nauczyciel biologii</p> <p>-wychowawcy</p> <p>-nauczyciel biologii, nauczyciel WDŻ</p>	<p>-na bieżąco</p> <p>-cały rok</p> <p>-na bieżąco</p> <p>na bieżąco</p> <p>na bieżąco</p>
<p>III Propagowanie zdrowego stylu życia bez alkoholu, papierosów oraz innych używek.</p>	<p>1. Prowadzić zdrowy styl życia.</p>	<p>-wszystkie działania zgodnie z programem profilaktyki szkolnej.</p>	<p>-pedagog, zespół wychowawczy, wszyscy nauczyciele</p>	<p>-na bieżąco</p>

WYCHOWANIE REGIONALNE - DZIEDZICTWO KULTUROWE W REGIONIE

ZADANIE SZCZEGÓŁOWE	UCZEŃ POTRAFI	SPOSÓB REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
I Kształtowanie tożsamości narodowej w świetle tożsamości regionalnej.	1. Poznać najbliższy region, jego walory przyrodnicze i kulturowe. 2. Wskazać dziedzictwo kulturowe własnego regionu.	- realizacja treści regionalnych na zajęciach lekcyjnych – Kociewie tu jest mój dom, - działalność szkolnego koła Kociewie - udział w konkursach o Kociewiu i związanych z Kociewiem - konkurs „Bory Tucholskie w oczach dziecka”	- nauczyciel języka polskiego, opiekun koła Kociewskiego, nauczyciel historii, nauczyciel plastyki, nauczyciel muzyki, nauczyciel nauczania zintegrowanego	- cały rok

WYCHOWANIE EKOLOGICZNE

ZADANIE SZCZEGÓŁOWE	UCZEŃ POTRAFI	SPOSÓB REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
I Kształtowanie wrażliwości na estetykę otoczenia	1. Być wrażliwym na piękno przyrody. 2. Wykazywać się podstawową	- Akcja „Sprzątanie świata” i „Święto drzewa.” - Światowy Dzień Ziemi - konkurs ekologiczny „Zbieram surowce wtórne” - Regionalny konkurs przyrodniczy	- odpowiedzialni nauczyciele - opiekun koła ekologicznego - opiekun koła ekologicznego - opiekun koła ekologicznego	IX, X 2015r 24.02.2016r Cały rok V 2016r

	wiedzą z zakresu ekologii. 3. Wskazać zagrożenia środowiska	„Żywioty w przyrodzie” - konkurs ekologiczny „Jestem młodym ekologiem”	- opiekun koła ekologicznego	IV 2016r
--	--	---	------------------------------	----------

DORADZTWO ZAWODOWE

ZADANIE SZCZEGÓŁOWE	UCZEŃ POTRAFI	SPOSÓB REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
I Opracowanie i realizacja programu orientacji zawodowej.	1. Wybrać swój przyszły zawód i szkołę, w której będzie kontynuował edukację i przygotowywał się do życia zawodowego.	- informacje na temat różnych zawodów przekazywane uczniom na każdym etapie kształcenia, - praca z uczniami: badania zainteresowań, przedstawienie oferty szkół zawodowych, wycieczki do szkół i zakładów pracy, kompletowanie dokumentacji, indywidualne rozmowy z uczniami – klasa III i PDP, - praca z rodzicami: spotkania grupowe i indywidualne z rodzicami, zorganizowanie spotkania z przedstawicielem szkoły zawodowej, - współpraca z PPP – organizowanie badań pod kątem wyboru zawodu, - doradztwo zawodowe w formie pogadanek i wycieczek do zakładów pracy	- wychowawcy - pedagog, wychowawca - pedagog, wychowawca - pedagog - opiekun praktyk	- cały rok X 2015r. IV 2016r. I-IV 2016r. VI 2016r. na bieżąco

--	--	--	--	--

Data zatwierdzenia programu przez Radę Pedagogiczną

Akceptacja Rady Rodziców